

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Jan
Nazwisko: Żak
Miejsce urodzenia: Wólka Skotnicka
Data urodzenia: 30-07-1927
Imię ojca: Leon
Imię matki: Waleria
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Jan Żak (ur. w lipcu 1927 r.) od czerwca roku 1947 do zimy 1950 był żołnierzem antykomunistycznego podziemia, w tym Konspiracyjnego Wojska Polskiego (KWP), na terenie powiatów Końskie, Piotrków Trybunalski, Opoczno i Radomsko. Używał pseudonimów "Huragan" i "Bohun". W latach 1947-1948 walczył w szeregach oddziału pod dowództwem Stanisława Witkowskiego. W aktach UB zanotowano, iż Jan Żak "w ramach tej bandy brał udział w napadach terrorystyczno-rabunkowych z bronią w ręku" oraz "w napadach na funkcjonariuszy MO, UB i członków ORMO - rabując im broń". Z kolei "w maju 1949 r. założył bandę terrorystyczno-rabunkową w pow. Końskie, pełnił funkcję dowódcy bandy". Jan Żak figuruje w aktach i zapisach ewidencyjnych oraz kartotekach WUBP w Łodzi i PUBP w Końskich i Piotrkowie Trybunalskim z lat 1947-1951. Zapisano w nich także między innymi, iż Jan Żak został "zatrzymany 16.12.1949 r. przez PUBP w Piotrkowie [Trybunalskim]" i po ciężkim śledztwie UB, wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Łodzi z dnia 26.05.1950, skazany na karę śmierci. Zapisano, iż ten "wyrok wykonano" dnia 1.08.1950.</p>		<p>Wpis na podstawie zapisów ewidencyjno-kartotecznych.</p>
<p>Jan Żak pseudonim "Huragan" figuruje w aktach i zapisach ewidencyjnych Wydz. III WUBP w Łodzi i PUBP w Piotrkowie Trybunalskim z lat 1948-1950 - w materiałach dotyczących rozpracowania oddziału Konspiracyjnego Wojska Polskiego (KWP) pod dowództwem Jana Żaka. Obejmują one raporty UB, plany działań operacyjnych, doniesienia agenturalne, notatki służbowe, protokoły przesłuchań świadków i podejrzanych.</p>		<p>IPN Ld PF10/744 (980/X).</p>

Akta śledztwa prowadzonego przez Wydział Śledczy WUBP w Łodzi przeciwko Janowi Żakowi i innym podejrzany o przynależność do nielegalnej organizacji Konspiracyjne Wojsko Polskie (KWP), która miała na celu "przemocą zmienić ustrój państwa", tj. o czyn z art. 86§2 kk WP i innych. Do akt załączono: fotografie żołnierzy KWP, kartę daktyloskopijną, doniesienia informatora UB ps. "Sikorski", doniesienia informatorów ps. "Kalendarzyk", "Lodka", "Tygrys", "Jastrząb", "Sroka", "Wrona", "Wrzos" i "Sosna", odpis wyroku Wojskowego Sądu Rejonowego w Łodzi z dn. 26.05.1950 (Sr. 226/50).

IPN Ld PF12/763 (2986/III, 2986/VII), IPN Ld PF12/940 t. 1-2 (3251/III, 3251/VII).

Akta Wojskowego Sądu Rejonowego w Łodzi w sprawie karnej przeciwko Janowi Żakowi i innym oskarżonym o działalność w nielegalnej organizacji Konspiracyjne Wojsko Polskie na terenie powiatu koneckiego, opoczyńskiego, piotrkowskiego i radomszczańskiego w okresie od maja 1949 r. do stycznia 1950 r., tj. o czyny z art. 86§2 kk WP i innych. Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Łodzi z dnia 26.05.1950, 22-letni Jan Żak został skazany na karę śmierci.

IPN Ld 6/997 t. 1-2 (Sr. 226/50).

Jan Żak figuruje w opracowaniu Wydz. "C" KW MO w Łodzi z roku 1976 zatytułowanym "Banda terrorystyczno-rabunkowa pn. Konspiracyjne Wojsko Polskie pod dowództwem Jana Żaka, okres działalności: maj 1949 - styczeń 1950, opracowanie nr 231, Łódź 1976". To opracowanie zawiera charakterystyki, kwestionariusze osobowe i tzw. karty na czyn przestępczy 25 żołnierzy i współpracowników KWP, w tym Jana Żaka.

IPN Ld 030/231.